

Javaslat

**a „Kétegyházi Római Katolikus Templom és
Templomkert”**

települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:
Árgyelán Erzsébet

.....
Kétegyháza 2016. október 6.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Árgyelán Erzsébet

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Árgyelán Erzsébet**

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím:

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Kétegyházi Római Katolikus Templom és templomkert

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☒ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

- **Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár nyomtatott, kölcsönözhető formátum**
- **Táncsics Mihály Művelődési Ház és Könyvtár digitalizált, PDF formátum**
- **Települési honlap digitalizált, PDF formátum**

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési** tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Római katolikus templom története

1720-as években az itt élő katolikus közösség fából épített magának templomot. A jelenlegi templom építését 1747-ben kezdik el és 1749-ben fejezik be. Gróf Andrássy I. Zsigmond és neje Kun Borbála magánkápolnául építtette a Szentháromság tiszteletére.

A templom a kastélyhoz közel épült föl, az eredeti adatok szerint 10 öl hosszú és 4 öl széles. A katolikus lelkészség alapítása is a gróf nevéhez fűződik. Ebben a templomban temették el magát az alapítót és családját, a szentély előtt van a kriptához levezető lépcső. A templom a kastély napnyugati végében építették. Berendezése: padok, oltárok, szószék, keresztút, lobogók, szobrok.

A templomablakok Gróf Almássy Kálmán és neje gróf Wenckheim Stefánia Mária idejében készültek, melyek színes üvegablakok: Szent Alajos, Angyali üdvözlés, Szent Koloman, Szent Imre herceg, Szent Dénes és Árpád házi Szent Erzsébetet ábrázolják. Északi ablakai a kastély padlására néznek, s így csak megvilágítással láthatóak.

1858-ban a templom a kastéllyal együtt gyújtogatás miatt leégett. A felújításig a bejárat a kastélypark felől lett megnyitva. A helyreállítást gróf Almásy Kálmán irányította. A tűzvész után a bejáratot a templomkerti részen helyezték el.

1895-ben a gróf és neje a templomot átépítették, restauráltatták. A legszembeütőbb változás, hogy a templomablakok díszesebbek lettek.

A templom főoltárképe a Szentháromságot ábrázolja, mely az egri híres festő Kracker műve (1779). A szentélyből nyílik a kápolna, amely a grófi család részére épült, 1947 óta sekrestye. A déli oldalon a gróf Almásy család kriptája található. Márványlépcső vezet le a falak is márványlapokkal burkoltak. Az elhanyagolt kriptát Bacsilla Sándor plébános állította helyre.

1928-ban állították fel a templomba az új orgonát. A linzi Manracher testvérektől lett rendelve, 9 változatú, pneumatikus rendszerű, a kisméretű templomban szépen érvényesül az erősen letompított hangjával is. A testvérpár az Alföldön egyedül itt épített orgonát. A templom leégésekor a haranglábat a templomkert délnyugati sarkában helyezték. 1924-ben Klivényi Lajos plébános szerezte be a két új harangot, melyet a megyéspüspök szentelt fel.

Templomkert

A templomkertet 1893-ig a plébános használta. Ekkor helyezték itt örök nyugalomra a grófi család egy tagját Beniczky Gézániát (szül. gróf. Almásy Mária). Sírján művészi bronzszobor-csoport látható, amely Zala György alkotása. A kőszobor az elhunyt édesanyját jelképezi, karjában két kis gyermekével. A sír két oldalán szomorúfűz lett ültetve, ezzel is a két árva gyermeket jelképezve.

Szintén a templomkertben nyugszik gróf Cziráky Jánosné (szül. Almásy Erzsébet) Györgyike nevű kislánya, sírján márványból készült fehér angyalka szobor van.

A templomkertben lévő keresztet Balatoni János plébános idejében 1871-ben emelték a hívek a kolerában elhunytak emlékére.

1958-ban a lourdesi jelenések 100 éves jubileumi évében Marycz János esperes saját kezűleg építette a lourdesi Mária barlangot. Benne a Lourdesi Szent Szűz és Szent Bernadett szobra és egy oltár áll. A templom falán van elhelyezve a bádogra festett Madonna della sedia.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Római katolikus templom a településen élő katolikus vallású közösség egyik legmeghatározóbb tárgyasult emléke.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

- https://drive.google.com/drive/folders/0B_EaJ-fAqIwKdXY4M1BOenVhN00?usp=sharing
- **Kétegyháza, Gyulai út 6.**

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

